

ಅಭಿನಂದನೆ

ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್ ಹೊಡಿಗೆ ಸೆಂಚುರಿ!

■ ಮಹತೆ

ಚಿತ್ರ: ಡಿ.ಎಂ. ಫಾನಶ್ಯಾಮು

ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಅನ್ವಯ ದನಿ ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ (ಜನನ: ಜೂನ್ 23, 1944) ಅವರಿಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತೆದು ತುಂಬಿದ ಸಂಭ್ರಮ. ನುಡಿಯ ಘನತೆ ಎತ್ತರಿಸಿದ ಕವಿಯ 75ರ ಹೆಚ್ಚೆ, ನಾಡಿನ ಪಾಲಿಗೂ ಸಂಭ್ರಮದ ಗಳಿಗೆ.

● ರಿಯ ಕವಿ ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತೆದು. ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್ ಅವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ. ಇಪ್ಪತ್ತೆದು ಮನಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಡು ಮುಕ್ಕಿದ ಕವಿಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತೆದೆಂದರೆ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಭ್ರಮವಲ್ಲ – ನುಡಿ ಸಂಭ್ರಮ.

ಕನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಶ್ರೀಮಂತವಾದುದು. ಈ ಪರಂಪರೆಯ ಅಪ್ರಾವ್ಯ ಕೋಂಡಿ ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್. ಕಾವ್ಯಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಹಾಡು ಕೊಟ್ಟ, ಮಾತು ಕೊಟ್ಟ, ಕನಸು ಕೊಟ್ಟ ಕವಿ ಇವರು. ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್ ಕವಿತೆಯನ್ವಯೇ ಬರಯಲ್ಲಿ. ಇದು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾವ್ಯಯಾನದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೇ ಆದ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾವ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಲ್ಲ. ಪರಿಸರಸುತ್ತಾ ಹೋದರು. ಹೇಳುತ್ತೇ, ಮೇಮ್ಮೆ. ಯಾವಾಗ ಸ್ಕಿರ್ದರೂ, ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಕಿರ್ದರೂ ಕಾವ್ಯದ ಪಾಠ. ಅವರೊಂದಿನ ಮಾತು–ಕತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕಾವ್ಯ. ಮಾತು ಬೇಸರವೆನ್ನಿಸಿದರೆ ಸುಮನ್ನೆ ಅವರನ್ನೇಮ್ಮೆ ನೋಡಿ: ಅವರ ಇರುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಂತಕಾವ್ಯವೋಂದು ಮುಗಳನ್ನಕ್ಕಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್ ತಮ್ಮ ಹಾಡನ್ವಯೇ ಹಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರು. ಇಂದಿನ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಂಪನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ತಮ್ಮಪ್ರದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತದ ರಸಭಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೋಹನೋಗ್ರಂಥ ದಾಖಲಿಸಿದರು. ಜನ್ಮನ ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆಯನ್ನು

ವ್ಯಾಪ್ತಾನಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲವೂ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮಂದುವರಿಸುವ ಪುಷ್ಟಿಗೋಳಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳೇ. ಇವೆಡ್ಡು ದೊಡ್ಡವರ ಸಂಗತಿ; ಮುಕ್ಕಳ ಕಥೆಯೇನು? ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮುಗಳನ್ನತೆ ಶಾಳುವ ಕವಿ ಎಚ್‌ಯಾರನ್ನು ಮರೆಯುವುದುಂಟೆ? ಮುಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹಾಡು ಬರೆದರು, ನಾಟಕ ಕಟ್ಟಿದರು, ಕಥನಗಳನ್ನು ಹೊಸಿದರು. ‘ಹಕ್ಕಿಸಾಲು’, ‘ಮಾವಿನಶಾಲೆ’, ‘ಸೇನಿ ಪದ್ಗಳು’ – ಮುಕ್ಕಳ ಮನರಂಜನೆ ಮನೋವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಎಮ್ಮೆಂದು ಸಾಲು. ಅವರು ರೂಪಿಸಿದ ‘ಚಿನ್ನಾರಿಮುಕ್ತ’ ಚಿನ್ನಾರಿಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡವರೂ ಎದೆತುಂಬಿಸೋಳಿಬೇಕಾದ ಹುಡಗ.

ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್ ಹದಿನಾರಾಕೆ ಕವಿ. ಆದರೂ ಕುತೂಹಲಕ್ಕೆ ಎಂಬಂತೆ ಕಥೆಯ ರುಚಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ದ್ವಿಕೊಂಡರು. ಅನುವಾದ–ವಿಮರ್ಶೆ–ಅಂಕಣ ಬರಹಗಳ ಸಾಲು ಶ್ರೀಕರಿಸಿದರು. ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಬರಗಾದರು. ಎಪ್ಪತ್ತೆದರ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿದೇಶಕನ ಕೂಪ್ ತೊಟ್ಟಿ ‘ಹಸಿರು ರಿಬ್ಬನ್’ ಸಿನಿಮಾ ನಿದೇಶಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊದರೂ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಮರಳುವುದು ಮೂಲಕ್ಕೇ – ಕಾವಾದ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ರಂಸಾಸ್ವಾದದ ಅವರ ಹುಡುಕಾಟದ ಎಲ್ಲ ಲಾಭವೂ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ. ಸಿಂದಬಾದನ ಅತ್ಯಕ್ಷದೆ, ಶ್ರೀಯಾಪರ್ವ, ಉಗಿದ ಮರದ ಗಿಗಳು, ಮಿಶುವಿಲಾಸ, ಅಮರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲುಹಬ್ಬ, ವಿಮುಕ್ತಿ, ಭೂಮಿಯೂ ಒಂದು ಆಕಾಶ, ನಡೆತೀರದಲ್ಲಿ, ಮೂವತ್ತು ಮಳೆಗಾಲ (ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ), ಒಂದು ಸ್ನೇಹ ವೃತ್ತಾಂತ, ಉರಿಯ ಉಯ್ಯಾಲೆ, ತಾಂತಿ, ಬಾನಸಪಾಡಿಯ ಬಿರೆ, ಪ್ರಾವೃತ್ತಿಕಾರಿಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, ಆಕಾಶದ ಹಕ್ಕು – ಹಿಗೆ ಅವರ ಕೃತಿಗಳ

ಪಟ್ಟಿ ಬಳೆಯುತ್ತದೆ. ‘ಎಮ್ಮೆಂದು ಮುಗಿಲು’ ಅವರ ಕೃತಿಯೊಂದರ ಹೆಸರು. ಈ ಹೆಸರು, ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೂ ಅನ್ನಯಿಸುವ ವಿಶೇಷಣ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಭಾಗವಾದರೂ, ಅವರ ತವರು ಚನ್ನಿಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ. ಓದಿದ್ದು ಡಿಪ್ಪುವೂ ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಟೀಕರ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಲ್ಲಾಡಿಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರೌಢಾಲೆ. ಗಾಡು ಚಕ್ಕದೆನ್ನಿಸಿತು. ಅಕಾಶದ ಸೆತ್ತಿತ ಇಳ್ಳೆ ಇತ್ತು. ಪದವಿ ಪಡೆದರು. ಹಿಂಚೆ. ಡಿ. ಗಳಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂತ ಜೊಸೆಫರ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥ್ಮಾಪಕರಾದರು. ಇಂಗ್ಲೆಸ್ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಂದು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ರೂಪಿಸಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರುಚಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಈಗ ನಿವೃತ್ತರು. ಕಾವ್ಯಮೋಂದಿನ ಅನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾವಧಿ ನಿರತರು.

ಎಪ್ಪತ್ತೆದು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್ ಬುದ್ಧನ ಧ್ಯಾನಿಸಿರತರು. ಬುದ್ಧನ ಕುರಿತ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಅವರ ಕನಸು ಮುಲ್ಲಮುಲ್ಲನೆ ರೆಕ್ಕೆಪುಕ್ಕ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್ ಕಾವ್ಯಬೋಧಿಯಿಂದ ಆದಮ್ಮೆ ಬೇಗನೆ ಹೊರಬರಲಿ, ನಮಗೆಲ್ಲ ಬೆಳೆದಿಗಳು ಹಂಚಲಿ.

ಕವಿಯ ಬದುಕಿನ ಮುಕ್ಕಾಲು ಸೆಂಚುರಿಯನ್ನು ಸಂಪ್ರಮಿಸುವ ದಿನಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜೂನ್ 30ರ ಭಾನುವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದಿವ್ಯಾದರೆ ಸಾಲದು. ಎಚ್‌ಸೈಂಟ್ ಸೆಂಚುರಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಾರ್ಡ್‌ಕ